

NAŠ DOM

LIST ZA KMEČKO
MLADINO

Posamezna številka velja 1 dinar.

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina za vse leto dvanajst (12) dinarjev. — Za Italijo 7 Lir, Avstrijo 2 in pol šilinga, za Ameriko 0.40 Dol. Za druge države vrednost 20 Din. — Naslov: »Naš dom«, Maribor, Koroška cesta 5. — Položnice si kupite na pošti in vpišite št. 13.577.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z n. z. Ulica 10. oktobra

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in ne odteguje vlagateljem rentnega davka.

**PRVI IN EDINI SLOVENSKI ZAVAROVALNI ZAVOD
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA**

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17.

V LJUBLJANI

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17

Sprejema: V požarnem oddelku: zavarovanja vseh poslopij in premakljivih predmetov, ki se poškodujejo po ognju, strelji in po eksploziji svetilnega plina, cerkvene zvonove proti razpokam, steklo in zrcala proti ubitju po znatno nizkih cenah. — V življenjskem oddelku: Zavarovanje na doživetje in smrt v vseh sestavah, zavarovanja na otroško doto, rentna in ljudska zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnice: Sarajevo, Vojvode Stepe obala 42; Zagreb, Mihanovičeva ulica 2; Celje, Cankarjeva ulica 4; Split, Ulica XI. puka 22; Beograd, Dečanska ulica 27. Ceniki in pojasnila z obratno pošto brezplačno. Zanesljivi posredovalci se vedno sprejemajo.

Zadružna gospodarska banka

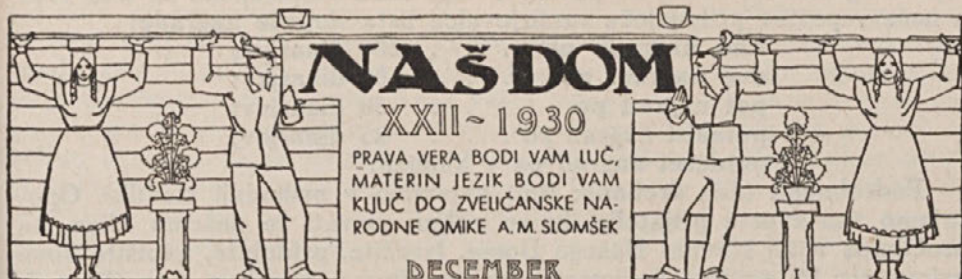
d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

Podružnice: Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novisad, Sombor, Split, Šibenik.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji, prodaja vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Naš Dom v letu 1931.

Naš Dom, glasilo slovenske kmetske mladine, bo tudi v Novem letu nadaljeval svoje poslanstvo v začrtani smeri; biti hoče tudi vnaprej veren tolmač ter oznanjevalec plemenitih prizadevanj naše kmetske mladine. Zato bo slejkoprej prinašal načelne članke v duhu programa in hotenja kmetske mladine ter veličastnih letošnjih taborov. Toda Naš Dom hoče nuditi svojim naročnikom, čitateljem in prijateljem tudi poštenega razvedrila; v tem oziru bo ustrezala nova izvirna povest iz slovenskega življenja ter drugi zabavi ter razvedrilu namenjeni prispevki. Strokovnemu izpopolnjevanju bo služila kmetska šola, gléde katere smo doslej prejeli toliko toplih priznanj od vsepovsod. Fantje se bodo tudi zanaprej zbirali pod lipo, dekleta pa bodo kramljala po deklških gredicah, ki se bodo še bolj preuredile v smislu praktičnih gospodinjskih nasvetov ter navodil. V tem oziru prosimo, da se naslavljajo prošnje in želje na naslov urednice »Dekliških gredic«. Pogled v širni svet bodo odstirali posebni prispevki o raznih izumih, odkritjih ter številnih zanimivostih širom vesoljstva. Uredništvo »Našega Doma« bo poskrbelo, da bo v vsaki številki daljši poučni članek te vrste. Razen tega bomo svoje naročnike, čitatelje in prijatelje podrobno obveščali o vseh pomembnejših dogodkih in pojavih v katoliškem svetu. V vsaki številki bo Naš Dom prinašal zanimive slike iz raznih področij.

Izdajatelji lista bodo zastavili vse svoje moči, da čimbolj ustrezajo željam in potrebam naročnikov in zvestih prijateljev. V tem oziru bomo morda pripravili tupatam prijetno presenečenje z marsičem, o čemer si danes še ne upamo spregovoriti. Na drugi strani pa je sveta dolžnost vseh naših prijateljev, čitateljev, naročnikov ter vrlih in neustrašenih agitatorjev, da z živahno agitacijo, pridobivanjem novih naročnikov ter toplo vnemo pri delu za popolen prodor Našega Doma v množice slovenskih fantov in deklet delujejo na dvigu, spopolnjevanju in rasti glasila slovenske katoliško ter krščansko usmerjene kmetske mladine. Obenem pa prosimo navdušene agitatorje in agitatorice Našega Doma, da se pri vsaki priliki s prizadevno agilnostjo spomnijo Našega Doma.

Vendar se hoče tudi Naš Dom oddolžiti svojim zvestim agitatorjem, agitatoricam ter razširjevalcem lista s tem, da v mejah možnosti ter na skromen način, v kolikor dopušča stanje lista, nagradi izžrebane agita-

Radi tehničnih težkoč se je decemberska številka nekoliko zakasnila.

torje in agitatorice zunaj na deželi. V tem oziru razpisujemo za leto 1931 za naše v poštevh prihajajoče razširjevalce lista sledeče nagrade:

Eno nagrado po	200 dinarjev;
dve nagradi po	100 dinarjev;
pet nagrad po	50 dinarjev;
petnajst nagrad po	25 dinarjev;
petdeset nagrad pa v knjigah.	

Podrobnosti (dan žrebanja itd.) objavimo v prihodnji številki. Opozarjamo vse zveste prijatelje, ki so voljni odzvati se našemu klicu, na naročilnice v tej številki Našega Doma. Izrežite, pridobite, napišite nove naslove ter jih pošljite na upravo Našega Doma, Maribor, Koroška c. 5.

Fantje in dekleta, kmetska mladina! Črpaj iz toplih vrelecev svojega glasila; delaj na uresničenju po Našem Domu oznanjevanih vzvišenih nachel! V srečo in zadovoljstvo tvojo in vsega našega rodu. Na vekov veke.

Vsem naročnikom, agitatorjem, čitateljem in prijateljem »Našega Doma« želita uredništvo in uprava vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Slovenska kmetska mladina v boju za treznost in varčnost.

Dvaindvajset vrlih fantov iz raznih krajev naše domovine se je oglasilo k zgornjemu vprašanju ter povedalo niz lepih misli; čast vsem, ki so se odzvali našemu vabilu. Je to svedočba močne, v svojem jedru zdrave ter poštene kmetske mladine. Odbor je vposlane prispevke pregledal ter proučil in prisodil nagrado (knjižo) Ivanu Krajncu iz Podloga. V prihodnji številki razpišemo novo nagrado. Vsi prispevkarji toplo pozdravljeni!

Knez Matjuška in pijanček.

(Po ruski pripovedki.)

Groženko je bil strasten pijanec. Najbolj mu je šla v slast »vodka«. Prava vodka, ki ni nikjer na svetu tako sladka in prijetna, kakor je ruska. Kadar se je te dobre, sladke »vodke« napil, mu je bilo, kakor da se celi svet pred njim vrti. Da bi videli, kako je takrat Groženko ponosno stal. Usta so se mu od same zadovoljnosti raztegnila skoro do ušes. Zasmokal je z jezikom, postavil se v pozo poveljnika, začel z rokama kazati, kako se naj svet zavrti in ples se je začel. Nekaj časa je stal, kakor bi vse to z veliko zadovoljnostjo opazoval, nazadnje se je brez moči zgrudil na tla in zaspal.

V takem stanju ga je nekega dne našel sam knez Matjuška. Seveda, ni bilo to prvič, da ga je našel. Tudi ni bilo drugič ali tretjič. Kolikokrat je bilo, bi menda še sam knez ne vedel natančno povedati. Veliko je dobri knez Matjuška poskusil, da bi Groženka odvadil pijanstva. Dosedaj je bil še vsak poizkus, vsak načrt brez kakega najmanjšega uspeha. Dosegel je pač največkrat ravno nasprotno, da je Groženko potem še bolj pil. Saj ni pil iz hudobije. Navadil se je in ostalo je pri tem, da se nikakor ni mo-

gel ločiti od priljubljene mu »vodke«. Dobrodušni knez Matjuška ga je že večkrat vzel na svoje posestvo in mu dal vsega, kar si je Groženko pozelel, samo ni mu dal »vodke«. Enkrat je že vse skoro tako izgledalo, da se je Groženko odvadil piti. Knez vesel lepega uspeha, ga je bogato nagradil, mu kupil lepo kočo, napravil mu vso novo obleko ter mu dal še veliko denarja, da je Groženko od same hvaležnosti jokal kakor otrok in poljubil knezu ne samo roke, ampak tudi noge in sveto obljubil, da »vodke« nikoli več ne pokusi. Knez Matjuška napravi še za slovo, predno ga pošlje domov slavnosten obed, kjér je nastavil poleg drugih pijač tudi eno steklenico »vodke« za vabo. Groženko se je ni dotaknil in knez vesel uspeha, ga je spustil z darili domov.

Ko ga sedaj knez zopet vidi ležati, se mu zasmili in hoče poskusiti še zadnje sredstvo. Pomigne služabnikom in jim veli: nesite Groženka na grad. Kakor je bilo ukazano, se je zgodilo.

Ko pridejo z njim v grad, ga ukaže knez prinesiti v nalašč za to prirejeno najlepšo sobano, v kateri se je vse svetilo, vse odsevalo v tisoč odsevih in se lesketalo v vseh mogočih barvah, in dišalo po najlepših in najdragocenejših dišavah.

Čez dolgo časa se Groženko prebudi. Začudeno in plaho se ozira in si ne more predstavljati kje je. Toliko ve, da v takem kraju še nikdar ni bil. Nikakor pa ne ve, kako je v ta kraj prišel. Saj vendar dobro ve, kje je pred nekaj časa zaspal ves omoten. Še pripovedovati ni nikdar slišal o toliki lepoti. Ko se mu oči nekoliko privadijo bleščečemu sijaju, zagleda v daljavi angela z zlatimi peruti, ki nese v roki zlato kangelco in gre naravnost proti njemu. Ko pride do njega, se mu trikrat lepo prikloni in mu ponudi piti. Groženko žejen kakor vran, hitro seže po ponujeni pijači in ugotovi, da take pijače še v svojem življenju ni okusil.

Ker si sam ni mogel odgovoriti kje je in kaj je prav za prav z njim, je hotel angela vprašati, pa angel je bil že daleč proč. Tedaj pa kakor iz navade seže v žep, kjer je navadno imel »vodko«. Res otiplje in privleče iz žepa steklenico, ki je bila iz čistega zlata. Ne more se dovolj načuditi ti spremembi. Opazil je, da je tudi obleka vsa druga. On vendar nikdar ni imel tako lepe obleke. Začel je dvomiti, da li je sploh on sam in ni li mogoče kdo drugi. Ko se v začudenju ozira, opazi na steni zraven sebe veliko ogledalo in v njem zagleda svoj razkuštrani obraz in tako z velikim veseljem ugotovi, da je v resnici on sam. Kako in na kakšen način je prišel do te obleke je velika uganka. Drugega se nikakor ne more domisliti, kakor da je včeraj pil, da se je svet okoli njega vrtel, da je imel vso obleko raztrgano in čevlje vse razdrapane, da so prsti skozi gledali. Tudi se prav dobro spominja onega kraja ob cesti, kjer je zaspal, ki se s sedanjim krajem ne da primerjati. Popolnoma je že prepričan, da sanja. Pa spet se mu vzbuja dvom, da tako žive sanje vendar ne morejo biti. Saj je vendar že vse poskusil, da bi se zbudil in bi se pri tolikih pozikusih že vendar moral vzbuditi, če bi spal. Ne, ne spim. To je resnica, živa resnica.

Pa vendar, kje sem? si je prigovarjal in se izpraševal. Da bi se vsaj zopet vrnilo ono lepo bitje, oni angel, ki mu je postregel s tako dobro pijačo in mi povedal, da bi vsaj vedel, kje sem. Dolgo je tako premišljeval.

Vsakovrstne misli so se mu podile po možganih, ugotoviti pa nikakor ni mogel, kar bi mu vsaj malo pojasnilo ali raztolmačilo njegov položaj.

Slednjič se mu je vendar razveselil obraz, ko je zagledal, da se zopet bliža oni angel, ki mu je poprej postregel s čudovito pijačo. Za njim jih je šla še cela vrsta. Vsak pa je nesel zlate in srebrne posode, polne različnih jedil, katere so položili pred strmečega Groženka. Poklonijo se mu in odidejo.

Tako je Groženko prebil prvi dan, da ni vedel kje je. Šele drugi dan je izvedel kje je. Zvedel je pa to čisto slučajno. Ko se je po prijetnem in okrepevalnem spanju prebudil, je začel jadikovati in zdihovati: kje sem? O Bože, kje sem? — Saj mi ni slabo, ne! Še nikdar mi ni bilo tako dobro in še nikdar nisem videl takega sijaja. Vendar, o Bože, rad bi izvedel, kje sem. Debele solze so drsele po upadlem licu. Revez je jokal.

Tedaj se oglasi glas lep, čist, prijeten, poln miline, ki ga je bil ves prostor poln in bi ga Groženko še danes rad slišal, ki mu še sedaj tako prijetno odmeva po ušesih.

Tako-le pravi glas:

»Groženko! Ti bedni. Zakaj si žalosten?«

»Kdo si, ki me kličeš?«

»Gospodar sem vse te lepote, ki jo gledajo tvoje oči in gospodar vseh teh dobrot, s katerimi te krepčam.«

»Gospod! Videti po dobroti, ki mi jo daješ, si dober. Vendar povej mi, kje sem?«

»Pri meni si, sinko. Ne žaluj!«

»Povej mi, gospod, kje sem in ne bom več žalosten,« je prosil.

»Groženko! Sinko moj bedni, ti si v nebesih.«

»O Bože! Jaz sem v nebesih!«

»Revez si bil, Groženko, in pijanec.«

»Priznam, gospod!«

»Zakaj si toliko pil?«

»Ne vem, gospod.«

»Ali mi obljubiš, da ne boš več pokusil »vodke«?«

»Obljubim, gospod.«

»In jaz ti obljubim, Groženko, ako boš svojo besedo držal, ne pojdeš nikdar več od mene. Nikoli ti ne bo česa primanjkovalo. Vsega boš imel v izobilju, karkoli si tvoje srce poželi.«

»Dober si, gospod! Vse obljubim, kar od mene zahtevaš!« je trepetaje odgovoril Groženko.

Tedaj se cela dvorana zasveti v čarobni svetlobi, kakršne Groženko do tedaj še ni videl in napolni se s prijetnim duhom, pomešanim s krasnimi melodijami, kakršnih ni še nikdar slišal. Omamljen od prijetno dehtečih dišav in prevzet nebeško lepe godbe sladko zaspi.

Ko se prebudi, je godba še vedno čudovito lepo igrala, tudi duh dišav se ni zmanjšal. Na mizi pred njim so pripravljena najboljša jedila in pijače. Ker je bil že lačen, se mu je vse to prav prileglo. Ko se je že dobro okrepečal, je v svoje veliko začudenje opazil med drugo posodo tudi posodo »vodke«, prave ruske »vodke«.

Kako to, si misli. V nebesih sem. Zakaj me skušajo. — Le naj me, a vjeli me ne bodo. Groženko je že sedaj dovolj močan, da skušnjavo preмага in »vodke« več ne pije. Preveč dobro še ve, kako je bil revež poprej in kako mu je sedaj dobro.

Tako je Groženko modroval in oči se mu niso odmaknile od »vodke«. Na vse načine se je prepričeval, da nikdar za nobeno ceno ne prelomi dane obljube, ker noče biti še kdaj tak revež, kakor je bil. Ne mara več hoditi po grdih blatnih cestah, po zimí ne več zmrzovati in po leti se ne več potiti od prestrašne vročine.

Dolgo je tako modroval in sam ni vedel, kdaj se mu je roka stegnila po prepovedani pijači. Ustrašil se je in hitro roko odmaknil in modroval naprej. Roka je spet segla po steklenici in jo primaknila bližje, tako blizu, da je skoro duhal prijeten vonj »vodke«. Stresel se je, ko se je zavedel in spet odrinil prepovedano pijačo od sebe in tuhtal in modroval dalje. Ni imel pa toliko moči, da bi se od zapeljive »vodke« obrnil in se s čim drugim zabaval. Preveč je bil že na to pijačo navajen. Spet že tretjič mu je roka segla po prepovedanem. Sedaj se ni več tako prestrašil, ker je bil prepričan, da se ne bo napil. Ne bo se je napil, tudi če jo pokusi. Ne! Niti pokusiti je ne mara. Kaj se mi pa more zgoditi, če jo samo poduham, modruje in roka se mu trese, ki odvíja zamašek . . . Oh, kako to lepo prijetno diši. Gotovo je tudi tako dobra, ker ima že duh tako prijeten. In — nagne steklenico in pokusi . . .

To je »vodka« kakršne Groženko še ni okusil. Od samega začudenja nad dobroto, ni vedel kaj početi. Da je bil tako neumen in je obljubil, da »vodke« nikdar več pokusi ne bo, že ni mogel sam sebi verjeti. Saj to ne more biti res, da sem kdaj napravil tako neumnost in kaj takega obljubil. Čemu je pa tukaj nastavljena, če bi je ne smel piti, si je dajal poguma in spet krepko potegnil iz steklenice. Kako se to prileže v takem lepem kraju in ob tako prijetni godbi — in napravil je še krepkejši požirek. — Tako je Groženko pil, dokler se ni tako napil, da je spet »komandiral« divji ples. Postavil se je precej na široko in zaplesalo je pred njim vse, ravno tako, kakor nekdanj, ko je bil še »reven«. Groženko se je vsemu tako sladko smejal, kakor že davno ne in usta so se mu od same zadovoljnosti razširila do ušes. Nazadnje premagán od pijače se zvrne na mehke blazine in zaspí.

Knez Matjuška, ki se dosedaj ni prikazal, je prišel, da vidi, kako se Groženko drži njegovih ukrepov in svojih obljub. Skoro se knez razjoka nad neposlušnežem, ki se ni mogel niti ta kratek čas zdržati od nesrečne pijače.

Matjuška gre in skliče hlapce ter jim naroči, naj Groženka spet opravijo v prejšnje stare cunje in naj ga zanesejo, kjer so ga pobrali. In zgodilo se je, kakor je knez Matjuška ukazal. Knez sam pa je bil od sedaj prepričan, da pijanca, ki se je »vodke« navadil, nihče več ne ozdravi.

Groženko se je po dolgem času spet prebudil. Nič se ni posebno začudil kje je. Vsede se, nekoliko pomisli, prav nemarno pljune in reče: Čudne sanje. Vstane in odkreva z negotovimi koraki do prvega sela na »vodko«.

Kako si ustvarim smuči?

V zadnji številki »Doma« sem Vam obljubil, da Vam dam nekaj nasvetov in navodil, kako si lahko sami ustvarite smuči. Dobro prečitajte ta moja navodila in se točno po njih ravnejte, pa se bo poizkus prav gotovo posrečil.

Izvedel sem, da se bodo nekateri fantovski krožki z vso vnemo oprijeli zimskega športa. Vsem tistim bi svetoval, da si vsaj eden v kraju nabavi kupljene smučke, ker bo na ta način vsem ostalim zelo olajšano pri izdelavi smučk.

Kdor bo kupoval smuči (cena Din 350.— z vezavo in palicami), naj se obrne za nasvete piscu tega članka.

I. Izbira lesa.

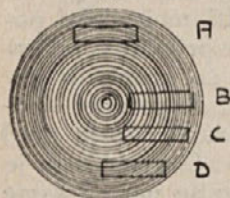
Za smuči bomo uporabljali suh jesenov les, ker je le ta najbolj žilav in gibljiv ter za to najbolj priporočljiv. Ko izbiramo les, ne izberimo prestarega, niti premladega. Polagajmo mnogo pazljivosti na branike (letnice), ki naj bodo široke.

II. Kako bomo razcepili jesenov hloh?

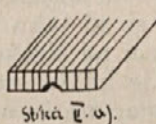
Ne velja vsako poleno za izdelavo smučk. Najboljši les je (glej slika 1) b — a — bi še priporočal; nikar pa ne uporabljajte c — d.

III. Kako izgledajo smučke iz priporočljivega, kako iz nepriporočljivega lesa?

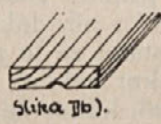
Glej sliko 2. a — b priporočljivo, c — d nepriporočljivo.

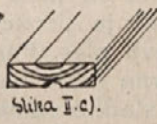
Slika 1

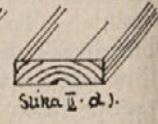
Slika 2. a).

Slika 2. b).

Slika 2. c).

Slika 2. d).

IV. Nekaj mer.

1. Dolžina smučk je 210 cm (smučke so lahko daljše, lahko tudi krajše). Glej zadnjo številko »Doma«!

2. Kako razdelimo smuči? Smuči razdelimo na tri dele (glej sl. III.):

V sprednji del, ki je 65 cm dolg (a).

V srednji ojačeni del 34 cm dolg (b).

V zadnji del, ki je 110 cm dolg (c).

Skupno 210 cm dolžine.

V. Krivulja in vdolbina na smučeh.

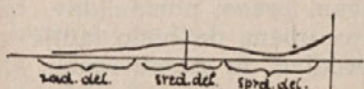
Smučke prehajajo spredaj v krivuljo, ki je $23\frac{1}{2}$ cm dolga in 3 cm za nastavek (Slika 3.), ki je za razpenjanje smučí.

Smučke imajo tudi vdolbino, niso torej ravne, če jih postaviš na tla. Vdolbina znaša do 3 cm.

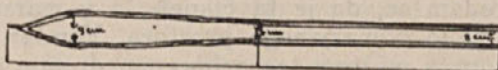

VI. Širina smučk.

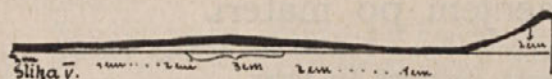
Srednji ojačeni del je 7 cm širok. Smučī se polagoma širijo proti sprednjemu koncu do 9 cm ter se nato hitro zožijo do konice, na kateri je nastavek za razpenjanje smučk. Zadnji del se širi polagoma do 8 cm. (Ta mera je popolnoma zadaj. Slika IV.)

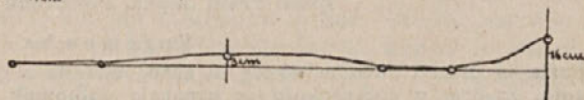
Slika III.

Slika IV.

Slika V.

Slika VI.

VII. Debelina smučk.

V sredini so smučke najdebelejše — 3 cm. Debelina prehaja od srede takoj na 2 cm, nato proti zadnjemu in zgornjemu delu polagoma na 1 cm. V krivini, popolnoma spredaj doseže smučka zopet debelino 2 cm, istotako na koncu (sl. V.).

VIII. Kako krivimo smučke.

Najprej najdi nek tram, ki bo vsaj tako dolg, kakor so smučke. Na ta tram nariši dolžino smučk v obliki ravne črte, nato izvrtaj v tram luknjo, kakor kaže slika VI. ter zabij v luknje ravne kline. Ko si si pripravil za krivitev smuč, daj popolnoma izdelane deske v vrelo vodo, da se dobro prekuhajo, ker le na ta način moreš smučke pravilno kriviti. Če boš videl, da je kje kak klin premalo, zabij še drugega, tretjega. Smučki pusti toliko časa med klini, da se popolnoma izsušita.

IX. Zareza.

Smučke imajo točno po sredini do 8 mm široko ter do 5 mm globoko zarezo. Zareza se izgubi še pred krivuljo (19—20 cm pred njo).

X. Stremena — vezava.

Da pritrldimo smučke na čevlje, uporabljamo stremena. Priporočal bi Vam »Alpina« vezavo.

XI. Kako prtrdiš vezavo.

Najprej najdi središče smučk. Postavi smučke na vodoravno palčico. Vravnavaj jih toliko časa, da ne bo pretežnosti na nobeni strani. Ko si to dosegel, porini smučko nekoliko naprej ter si na hrbtu smučke dobro zaznamvaj dobljeno točko. Tja namreč spadajo stremena. Smučka mora biti spredaj težja nego je zadaj.

XII. Palice.

Pri smučanju rabiš tudi dve palici iz leskovega lesa 2½ do 3 cm debeli ter 130 do 140 cm dolgi. Palici imata na spodnji strani železno ko-

nico ter krpice ali krpilje. 3 cm nad vrhom palice prevrtaš luknjico, skozi katero potegneš 1 cm široko ter do 40 cm dolgo kromovo usnje, ki ga na konceh zvežeš.

Ko so smuči že zakrivljene, jih po hrbtu pobarvaj ter jih maži na spodnji strani toliko časa z vročim lanenovim oljem, da smučke olja ne vpijejo več.

Zavedam se, da je ta članek še v marsičem precej pomanjkljiv, to pa radi pičlo odmerjenega prostora. Vendar pa upam, da bodo fantje s svinčnikom, z metrom ter primernim drugim orodjem že stesali smuči, ki bodo dovolj dobre za prvi pouk.

Za hrepenenjem po materi.

Drama iz svetovne vojne. Po pripovedovanju Lad. Sokliča, vojnega kurata, spisal Frant. Šupka. Poslovenil Jan. Oblak.

S p r e m e m b a.

Pusta in prazna ravnina, okrog in okrog obdana z gozdom, vojska v velikem četverokotu. Znotraj v četverokotu se sprehaja polkovnik Goldstein. V sredini četverokota stoji poročnik Schott pred oddelkom deset izbranih vojakov (zadostujejo tudi štirje). Častniki.

Prvi prizor.

Polkovnik Goldstein, poročnik Schott, Janko, vojni kurat Soklič s križcem v roki in oficirji. Vojska stoji v pripravljenosti.

Soklič (vodi Janka ob strahotni tišini na sredo četverokota). (Oglesi se tromba v znamenje, da prihaja general. General von Massefy, pobočnik, major Bheinisch in polkovni zdravnik Skalar prihajajo.)

Poročnik Schott (poveljuje): Habtacht! Gospod general, pokorno javljam, strelni oddelek pripravljen.

Massefy: Hvala!

Poročnik Schott (potegne iz žepa ukaz in čita): Vsled povelja vojnega sodišča v Rychwaldu v Galiciji z dne 15. maja 1915 je vojak 87. pešpolka, Janko Landič iz Svetine pri Celju, radi pobega in ranjenja samega sebe obsojen na smrt z ustreljenjem. General von Massefy. (Po prečitaniu izroči ukaz Goldsteinu, vojakom pa poveljuje): Ruht!

Vojak (pristopi k Janku in mu hoče zvezati oči z belim robcem. Janko vrže robec v stran.)

Janko (kriči): Mati, mati, moja draga, dobra mati!

Soklič (glasno joka): Z Bogom, moj dragi Janko, z Bogom! (Ga blagoslovi s križem in odstopi.)

Poročnik Schott: Feuer! (Padejo strelji.)

Janko (se zgrudi na zemljo.)

Soklič (gre k Janku): Janko, dragi moj Janko! (Privzdigne mu glavo in ga poljubi na čelo.)

Goldstein (pristopi k Schott-u): Gospod poročnik, naznanite gospodu vojnemu kuratu, da takoj izpregovori vojski.

Schott (stopi h kuratu): Gospod kurat, gospod polkovnik Goldstein zahteva, da nemudoma izpregovorite vojakom besedo.

Soklič: Ne morem, gospod poročnik.

Schott: Ali naj to javim gospodu polkovniku?

Soklič: Da. (Pomoli nad mrtvim, izkaže mu čast in hoče oditi.)

Schott: Gospod polkovnik, gospod kurat ne namerava govoriti.

Goldstein (ustavi kurata): Gospod kurat, kaj si tovoljujete? Da baje ne nameravate kovoriti. Gospod general fam ukazuje, da f tem momentu sačnete, sicer fas nasnani pofelstvu.

Soklič: Gospod general, jaz sem telesno in duševno popolnoma izčrpan; ne bôm govoril. (Odhaja.)

Goldstein (ko vidi duhovnika odhajati, jezno in grdo zakolne): Himmel Laudon!

Masseffy: To je kršitev subordinacije. Govorite torej vi, gospod polkovnik.

Goldstein: Habt acht! Fojaki, Slovenci, Jugoslofani, tobri avstro-ogrski domoljubi! Na šeljo gospoda general fam jaz izpregovorim par besed, da bi bili fedeti, sakaj je bil faš landsman Johan Landič ustreljen. Johan Landič je bil ustreljen, ker je bil feleizdajafec in ker si je bil ob-strelit roka, da ne bi moral fojskovat. Fsak tobri fojak je topro streljat, ni se Rusov bat in je pri svojem regiment zvesto aushaltat. Slovenci, fojaki! Gospod general je s veliko šalostjo opazovat, da nekteri fojaki Slofenci in drugi Jugoslovani niso zvesti in tobri fojaki, da so rati od svoj regiment desertirat in k Rusom pobegnit. Gospod general je fam, fojaki, položit na srce prisega, katero ste bili prisegat našemu najjšijemu gospodu cesarju in kralju in je sahtevat, da bi prisega zvesto držat, truhače bo vsak fojak Slofenec prez usmiljenja ustreljen. Gospod general je fam, fojaki, pofedat, da ste fsi fojaki: Nemci, Slofenci, Hrfati, Čehi, Madjari, Slofaki, Rumuni, Polaki v naši tofomini bratje, da jeden truhi ne sme v fojski svojega brata zapustit in fsi se morajo dobro fojskovat, da bi sofašnik spoznat, kaj mi, tobri austro-ogrski patrioti, snamo in morema. Fojaki, Slofenci, fsemte si opomin gospoda general k srcu in bote telat tobro svoja tošnost. Naša tomovina je ogrošena in gospod cesar ima feliko skrb, da bi bil sovrašnik na glavo utarjen. Ob tej smrti nesrečnega in ostudnega feleizdajafca Johana Landič podete, fojaki Slofenci, opljupit, da feleizdajafcev v svojih vrstah ne podete nikdar trpet in da podete fsi tobri in pokorni fojaki našega prejasnega cesarja in kralja. Podete s menoj trikrat gromovito saklicat: Naš gospod cesar in kralj naj živi! Živijo! Živijo! Slafa!

Vojaki (slabo): Slava! Slava! Slava!

Goldstein: Slawisches Gesindel!

Schott (poveljuje): Rehts-um! Marsch!

(Dva vojaka odneseta mrtvega Janka pod mogočen hrast, kjer je zanj izkopan grob. Vojaki odhajajo. Častniki si zapalijo cigarete in odhajajo.)

Drugi prizor.

Soklič sam. (Temni se.)

Soklič (oblečen v oficirski plašč): Morišče je popolnoma zapušče-no. Tu je nesrečni Janko še zadnjikrat zahrepenel po svoji dobri mamicí. (Se ogleduje okrog.) Tu je zakopan. Ubožec, kakor nemo žival so ga zagrebli. (Poklekne k grobu, sname čepico, nadene nase štolo, vzame iz žepa posodico z blagoslovljeno vodo, kropi grob in govori): Blagoslovim

ti, dobri mladenič, tvojo gomilo, da boš počival kot kristjan. Radi tvoje velike ljubezni do matere so te pogubili, umrl si kot mučenik. Razven mene morda nihče ne ve, koliko si trpel tu na bojišču, kako nedopovedljivo je tvoje plemenito srce hrepenelo po zlati mamici doli na Slovenskem. Celu vrsto mesecev si se mučil, zatiral in dušil v sebi hrepenenje po materi, a ga vendar nisi mogel premagati. Mesto v naročje materino si klonil v grob. Na tem svetu ne boš več videl ljubljene mamice, nikdar več se na svetu ne bota snidla, nikdar več ji ne boš mogel razodeti in potožiti svoje bolesti in svojega trpljenja. Storil bom jaz namesto tebe, prijatelj dragi, izpolnil bom, kar sem ti obljubil. Z Bogom, Janko, počivaj v miru! Daleč od svoje drage domovine si položil k večnemu počitku svoje kosti, žrtvoval si svoje mlado življenje, da zasvita lepša bodočnost tvoji zaslužjeni domovini; zapuščen boš sanjal tukaj svoj večni sen. A jaz, to ti tukaj obljubljam in prisegam, te ne pozabim nikoli. (Blagoslovi grob, moli in škropi): O Bog, kateri se vedno usmiliš in prizaneseš, prosimo te ponižno za dušo tvojega služabnika Ivana, kateri se je preselil v večnost. Ne izroči je sovražnikovim rokam in ne pozabi je večno, ampak ukaži jo angelom sprejeti, da zaradi trdnega upanja in žive vere ubeži peklenskim kaznim, uživa večno veselje, po Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Amen. (Škropi z blagoslovljeno vodo.) Z nebeško roso te okrepečaj Bog Oče, Sin in Sveti Duh. — Gospod, daj mu večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti. Naj počiva v miru. Amen. (Vtakne v grob lesen križ, ki ga ima s seboj.) Z Bogom, dobri Janko, v nebesih se snideva. Saj križ nam sveti govori, da zopet vid'no se nad zvezdami.

Zavesa pade.

Kako si jaz mislim deklinški sestanek.

M. Štupca.

Predsednica: Ljube tovarišice! Danes smo se zadnjikrat sešle v tem letu. Hvala Vam prisrčna za vso vnemo, s katero ste prihajale k sestankom. Prosim Vas vse, vztrajajte! Pičlo je s.cer naše število, a tolaži nas zavest, da je le dvanajst apostolov izpreobrnilo ves svet. Prav ta vzor bodi nam pred očmi. Ako bo nas tudi malo, hočemo se tembolj resno potruditi, da ostanemo zveste vzvišenim krščanskim načelom. Delati hočemo same na sebi, to je na zboljšanju svojega značaja; izobraževati se pa tudi hočemo v vseh strokah kmetijskega gospodinjstva in se s sveto vnemo pripravljati na svoj bodoči poklic. Postati hočemo pridne, poštene, pametne gospodinje, ki bodo res enkrat tri ogle popdpirale pri hiši. Pri vsej resnobi pa ne bomo tudi pozabile poštenega veselja, ki je tudi po božji volji. Saj smo slišale, kako so čitali v cerkvi list sv. apostola Pavla: »Veselite se in zopet vam pravim, veselite se.« Svoje veselje hočemo izražati zlasti z lepim petjem. Varovati se hočemo vsega, kar bi nam vzelo srčni mir in radost srca, najbolj: zavisti, vsakega prepira, vsakega opravljanja. Ljubi mir in vsestranska ljubezen naj vlada med nami! Veseliti se pa hočemo tudi ob lepih igricah; k tem vabim posebno najmlajše deklice, ki imajo dobre glavice. Prinesla sem Vam danes s seboj malo spevoigrice »Venčarica«. Petnajst najmlajših in najmanjših deklet potrebujem k tej igrici. Vse morajo znati lepo peti. Potem pa še eno izmed večjih deklet, ki bo

moralna najlepše peti in med petjem lep venec splesti krog Marijine podobne. — Koncem sestanka razdelim vloge. Vsaka naj se sama oglasi, ki bi utegnila prevzeti vlogo; prosim Vas pa tudi vse, da se pogovorite med seboj, katera najbolje poje. Vaje bomo imele tri nedelje pred večernicami in po večernicah. (Veselo šepetanje med dekletimi.)

Zdaj pa bomo poslušale dve kratki predavanji. Prvo je o m o d i, drugo o N a š e m D o m u za leto 1931.

O modi.

M a r i c a nastopi: Ljube tovarišice! Odkar se celó škofje in sam papež večkrat oglašajo o modi, sem se tudi jaz začela zanimati za to vprašanje. Pripravila sem si malo predavanje »Ženstvo in moda«. Ako hodiš z odprtimi očmi po mestnih ulicah pa tudi po naših vaseh, opaziš zlasti ob nedeljah, da ni vse v redu. Dekleta niso več oblečena tako, da bi jih človek gledal z veseljem; včasih srečaš celo tako »prikazen«, da se je tvoje srce kar vstraši. Ali je to še pošteno slovensko dekle? Ali je ta obleka primerna preprosti kmetski hišici, v kateri je dekle doma? Ali ni mestna »fajla« zašla med naša dekleta kakor sraka med golobe? V boj zoper moderno in nenravno nošo našega ženstva! Slišimo pač dnevno ugovor: »Če pa je moda taka.« — Temu ugovarjam: »Če je moda taka, kje pa je zlato navodilo, ki ga je dal krščanskemu ženstvu apostol narodov, sveti Pavel, rekoč: »Ženske naj se v p o š t e n e m oblačilu in s r a m e ž l j i v o s t j o in z d r ž n o s t j o zaljšajo.« To velja pač ženstvu vseh časov in vseh narodov. Toda, slovenske žene in predvsem dekleta, roko na srce! V naših dneh je ženstvo vrglo apostolovo navodilo med staro šaro in si vzelo pogansko modo za svojo vrhovno postavo.

Ne rečem, naj se dekleta drže krčevito stare noše, starih običajev v obleki; saj tudi tam je med mnogimi lepimi lastnostmi marsikatera neumnost in nepravilnost; prav, če se modernizirate. Toda pametno, modro, previdno. Kakšna bodi noša in obleka naših ženà, naj ne predpisujejo židovske torbice v modnih listih iz Dunaja, Berlina ali Pariza, temveč moda bodi taka kot jo narekuje: krščanski čut, pravila za oliko, ozir na zdravje in nravno lepoto. Pomnimo, da obleka ima namen varovati telo pred raznimi neugodnostmi in ga dičiti; predvsem pa varovati dušo. Prekratke obleke so prav tako škodljive kakor predolge, s katerimi so nekoč pometale prah in brisale blato s čevljev.

Če bi se držalo slovensko ženstvo navedenih načel vselej, ko si posameznica naroča in omisli razne obleke in perila (zlasti perilo!), potem ne bi mogel nihče očitati našemu ženstvu nenravnosti v obleki in pohujševanja; bilo bi preprečeno marsikatero zlo, prihranjen pa tudi marsikak dinarček, ki bi se lahko obrnil v boljše namene. Tu mi bodi dovoljeno izraziti še eno misel: Za Božič ali Veliko noč pa tudi drugače, si bogata dekleta omislijo dragocenih plaščev in oblek, če tudi jim ta niso potrebna. V domači vasi, morda v njih neposredni bližini so pa sirote, ki nimajo ob nedeljah niti sveže srajčice; ne morejo k sveti maši, ker nimajo druge nego strgano delavniško obleko, ali po zimi, ko ni dvojne obleke, ne celega obuvala, ni tople rute v ogrinjalo, ne za glavo, dočim ima marsikatera kmetska deklina dragih židanih rut na izbiro pa si še kupuje novih.

Skrb za uboge in sirote bodi naš prvi modni princip; skrči za svojo osebo izdatke, ki so dostikrat nepotrebni, da lažje pomnožimo darove ubogim in pomanjkanje trpečim; saj takih je povsod dovolj. Večje ko je razkošje na eni strani, tem večja je beda na drugi strani; večja ko bo dobrodelnost, manjša bo revščina. Ali smem povedati kateri plašč mi je najbolj všeč? — Plašč sv. Elizabete, ki je poln vrtnic — to so dobra dela usmiljenja: dušna in telesna v prid siromakom.

Predsednica: Hvala, ljuba Marica, kratko pa dobro si nam povedala. Da, da, plašč sv. Elizabete — to je dobrodelnost — si hočemo vse nabaviti, obleči, zlasti k božičnim praznikom. Vsaka naj pogleda v svoji bližini, ali ni tam morda ka ubožec ali sirotica, ki zavoljo pomanjkanja obleke in obuvala ne more k nedeljski sveti maši. V vsaki vasi hočemo pomagati vsaj enemu revčku, bodisi otroku, bodisi starčku. Tiste, ki same nimamo, bomo šle prosit od hiše do hiše, kaj ne?

Ob mogočnem zboru kršč. mladine v Berlinu dne 7. avgusta t. l.
Zbora so se udeležili zastopniki 33 narodov.

Organistova Tilka: Mene je tako sram prositi.

Predsednica: Za-se človek težko prosi, za reveže prositi ni sramota; kar pa je težko, je tembolj zaslužljivo. Le pogum! Hitro začeto je dvakrat prejeta. Pred Božičem se moramo v vsaki vasi dobiti vsako nedeljo pri eni članici Dekliške Zveze, najbolje bo pri odbornici (saj je v vsaki vasi ena). Tudi starčkov ne smemo pozabiti, da ne bodo jokali na Božič.

Druga bo predavala:

Pepca, ki jo že zdaj skrbi, kako bo najbolj točno poravnala ob Novem letu naročnino za svojih dvajset izvodov Našega Doma.

Pepca: Oj, sestre v dekliških gredicah! Ali se zavedate, da stojimo na pragu časa? Končana bo letošnja naročnina za Naš Dom. Treba je začeti z novo agitacijo. Zato pa, draga dekleta, vzbudimo še druge v novem letu, oklenimo se Našega Doma z veliko ljubeznijo! Naš Dom je postal res pravo glasilo dekliških src. Kako zanimiva so »mlada pisma«, v katerih se naše slovensko dekleta bodri in dviga k delu za izkazbo. Zanimivi so tudi glasovi iz tujine, kjer je Naš Dom prijatelj iz domačije. Vzemimo si za zgled vrta dekleta iz Šoštanja. Tam imajo tudi Pepco, ki naroča skupno Naš Dom za vsa dekleta, pa so neke tako skrbne, da kar same prinesejo naročnino vsakega pol leta. Naj bi tudi jaz bita tako srečna, Pepca! Dragi dekleta, če bomo ostale zveste še v prihodnjem letu Našemu Domu, ki je učitelj naših idej, potem bode tudi Naš Dom postal vedno pestrejši. V dekliških gredicah se bomo večkrat koj pogovorile; naš značaj bo postal mehkejši in mil in pohleven, in v naša srca se bo zasadil lep nagelj domoljubja, ki je kras slovenskih deklet. Predlagam tudi, da pošljemo urednici Dekliških gredic cel košek dekliških pozdravov, zlasti pozdravljamo vrle mladenke v Šoštanju!

Predsednica: Predlogi tvoji, ljuba Pepca, so sprejeti enoglasno. Saj vidiš, kako vse navzoče dvigajo roke, ne da bi bilo treba, jih posebej pozvati k temu. To bo pa naša čast, da poravnamo naročnino za Naš Dom predno zasveti zvezda Treh kraljev.

ŠIROM KATOL. VESOLJSTVA

Katoliška mladina v Belgiji. Ob priliki nedavnega zborovanja predstavnikov belgijskega katoliškega dijaštva v Namuru se je proglasila najodločnejša borba proti nemoralu; tudi bo belgijska katoliška mladina posvečala prav posebno pozornost borbi proti nevednosti v verskih zadevah. Po obstoječem načrtu se bo najprej preiskalo dejansko stanje v posameznih ljudskih slojih, nato pa se bodo skušali ugotoviti vzroki, ki so povzročili sedanje žalostno stanje, nakar se bo izvedla akcija kolektivnega apostolata. Navdušena in vzgledna je belgijska katoliška mladina!

Katoliške ameriške žene. V Milwaukee so imele katoliške žene velik shod. Postavile so si smernice za bodoče udestvovanje. V bodoče hočejo biti angeli-stražarji katoliških domov, ki varujejo svetost krščanskega doma; čuvarji verskih svetinj in katoliške vzgoje, zakaj edino vera je obrambni zid proti boljševiski pogubi, ki ugonablja domove po svetu. Ob priliki tega zborovanja so bile tri odličnejše žene iz Milwaukee od sv. Očeta odlikovane s križem zaslug.

V Italiji se jasni. 20. september je bil doslej v Italiji dan sovraštva do Cerkve. Ta dan so praznovali obletnico zedinjenja Italijanov in ropa cerkvene države z Rimom. Ta dan so si cerkev privoščili vsi njeni sovražniki. Sedaj so ta narodni praznik odpravili.

IZ VSEH VETROV

Vodnjak v zraku. V Marsielleu se je nedavno vršil kongres »vode«. Na njem je nastopil mladi inženier Knapen, ki je predložil nov izum. Na silno preprost način je rešil problem pridobivanja vode iz zraka. Novi vodnjaki niso navezani na talno ali podtalno vodo, marveč jo črpajo iz ozračja. Prvi značni vodnjak stavijo po načrtih mladega izumitelja.

Leto se nagiba k zatonu; le malo še in minulo bo; z njim veselje in trpljenje; spomini pa bodo ostali. Med zadnje

smemo pač šteti tudi naše dekliške ustanke v dekliških gredicah. Prijetno so kramljala dekleta s svojo predsednico — kaj pravim? — s svojo materjo. Vsaj tako me mnoge nazivata v svojih pisnih. In prav tako. Dobra mati bi Vam rada bila, dobra, polna ljubezni za Vaš prevzvišeni, nedolžni dekliški stan, polna resnobe in skrbi za vašo pravo srečo in srečno bodočnost.

Lepe bi rada imela svoje hčerke vsaka dobra mati; tako tudi jaz. Rada bi videla ono lepoto odsevani iz Vaših lic, iz Vašega čela, iz Vaših oči, ki o njej pesem poje:

Kaj maram da nimam
Po zimi cvetic?
Da meni le cvete
nedolžnost iz lic.

Bogate bi rada imela svoje hčerke dobra mati; tako tudi jaz. A želim Vam onega bogastva, ki ga pesem opeva:

Kaj maram, da nimam
zlatá, ne srebra!
Saj srce pošteno
pač največ velja.

Da, poštenost je najdražje bogastvo. Nedavno mi je rekla odlična Srbkinja, ki biva komaj par mesecev v Sloveniji: »Pri Vas v Mariboru se počutim vse bolje nego doli v Beogradu; tu je vse tako pošteno, tako iskreno. Oj, da bi mogla vsaj tri leta tu ostati s svojim možem! Ali ni to lepa pohvala za vas?! Bodimo res povsod in tudi v težavnih slučajih poštene, poštene, poštene! Varnost se vsake laži in hinavščine! Bodimo odkritosrčne!

Pametne in modre bi rada imela svoje hčerke dobra mati; istotako tudi jaz. In kako prideš do naslova »pametno dekle«, morda »mladenka« —? V sv. pismu najdeš odgovor: »Začetek vse modrosti je strah božji.« Zakaj je danes toliko nespametnih deklet, ki zabredejo v svojo nesrečo? Ker je premalo strahu božjega ali pa ga sploh ni več v mladih srcih. Zakaj sedi toliko lepih, krepkih in nadarjenih fantov v zaporih? — Ker strahu božjega ni. Začetek vse modrosti je strah božji. In kako zadobiš veliko modrost, globoko modrost, ki jo Slomšek opeva v pesmi »Sveta modrost«? Ali si čitala zadnjo številko Našega Doma str. 163? Kakor »Deroča Drava, svetla Sava in Savinja po stezi svoji vsaka neprenehoma hiti in te uči, mladina — kaj te uči? — da ne smeš lenariti, ampak delati, ne le z roko, ampak tudi z umom. Izobraževati se moramo s čitanjem, s po-

slušanjem predavanja in govorov, o katerih potem razmišljamo in se razgovarjamo, »da se poglobimo« — kakor so reke globoke. In kako pridemo zopet do strahu božjega? Ako rade zvesto, pozorno in redno poslušamo besedo božjo — to je pridigo. To pa dandanes ni več moderno. Kako lepo je Slomšek zapel:

Kolovrat tiho teče,
naj tovarišica reče,
kaj je v cerkvi slišala
pri nauku svetem lepega.

Ah, to ni več moderno, k nauku hoditi, to ni več moderno, razgovarjati se pri obedu, pri večerji, pri delu o tem, kar se je slišalo pri pridigi, pri nauku. Oj, kolika škoda, neprecenljiva škoda! Dekleta, to mora zopet biti naša zadeva. Me, prihodnje gospodinje, me, bodoče matere si moramo oskrbeti cel kapital, to je ogromno množino lepih naukov, modrih izrekov; znati moramo nešteto povesti — zgledov dobrega in hudega, zgleda božje pravičnosti in božje dobrote, znati moramo, poglobiti se moramo v nauke božje, v nauke svete vere. In to dosežemo najlažje, ako zahajamo redno k cerkvenim govorom. Dekleta ljuba! Novo desetletje smo začeli, Novo leto se bliža. To bodi naš sklep, to je moja želja, to je moja prošnja do Vas: Bodite lepe, bodite bogate, bodite modre v novem letu in v začetem desetletju. Bog ve, katera izmed nas še bo doživela leto 1940. Mnoge prav gotovo ne več. V svitu smrtno sveče delajmo sklepe za bodočnost, da nam ne bo žal življenja, ki je bilo lepo, ker čednostno, ki je bilo bogato dobrih del, ki je bilo pametno življenje, ker je bilo le ena sama zvesta priprava na odhod v naš večni dom v najlepšo, presrečno večno domovino.

Bog daj milostipolne božične praznike in blagoslovljeno srečno Novo leto 1931!

Iz moje poštno torbice.

Rajhenburg. Sprejmi, dragi Naš Dom, kratko poročilo o delovanju naše dekliške organizacije. Doživele smo veliko veselje. Lani so nas obiskali naš prevz. nadpastir dr. Andrej Karlin. Dom naše ljube Lurške Gospe je bil odlikovan s častnim naslovom »bazilika«. Prevzvišeni so nam tudi blagoslovlili novo Marijino zastavo. Za to izredno slovesnost smo si vse družbenke nabavile belo obleko z lurškim pasom. Naša družba nosi tudi ime »Lurška Marijina družba«.

Mesec dni potem sta nam umrli tekom enega tedna dve ljubljeni sosestri: Marija Drstvenšek in Kristina Bobek. Vsa dekleta smo ju spremljale od doma v belih oblekah z žalnimi trakovi na zadnji poti. Na grobu so govorili v slovo naš preč. g. voditelj in naša prednica; — poklonile smo šopek belih krizantem sestrama v grob. Naj se radujeta pri Mariji! Majnik nam je prinesel nove cvetke v družbo; 35 mladenk je bilo sprejetih. Gorka hvaležnost do Brezmadežne je odsevala v naših srcih in iz našega petja, solze veselja in ljubezni so nam igrale v očeh. Imamo redno mesečne sestanke, kjer se navdušujemo za vse dobro. Živahno delujejo naše članice. Prosveto in izobrazbo širita naša pomnožena knjižnica in naš oder. Predstava »Skrivnostna zaroka« je napravila na vse navzoče globok vtis. »Saj smo se morali smejati, pa tudi jokati,« so hvalili gledalci. Veselimo se že zimskega časa, ko bomo bolj vtegnile delati duševno za našo izomiko kakor tudi za poglobitev naših src in značajev. Tajnica.

Veržej. Desetletnica Dekliške zveze 13. julija. Skromna je bila naša prireditel, vendar pristrčna. V prireditel so nas uvedle ljubko razigrane vile in palčki iz sosednjega Dokležovja. Po tajničinem poročilu o pregledu dela nas je v prelepem govoru navdušil vlč. g. župnik Gomilšek za novo delo. Sledila je še igrice

naših malih. Tako smo zaključile dobo desetih let. Imamo li kaj od te desetletne dobe? Ali je šla brez sledu mimo nas? — V teh letih smo imele 23 shodih in občnih zborov, 59 odborovih sej, 89 dekliških sestankov in 35 gledaliških predstav. Tako delo mora pustiti dobre sledove. Sedaj teje zveza 40 članic iz Veržeja. Iz Dokležovja je bilo v teh letih včlanjenih 35. Od teh so šle tri v samostan, tri so se poročile. Delajmo še vnaprej, kakor nas je navdušil naš slavnostni govornik, vse za Boga in katoliško cerkev, vse za Marijo, vse za naš mili slovenski jezik in za našo lepo — Jugoslavijo!

Trbovlje. Naša pred 23. leti ustanovljena Dekliška zveza deluje prav živahno in plodonosno. Življenje se kaže zlasti v njenih sestankih, ki se vršijo vselej s poučnim sporedom. Dne 7. septembra smo imele občni zbor. V pretečenem poslovnem letu smo imele 13 sestankov in 10 sej. Vsak sestanek pričnemo s petjem, da se razveselijo naša srca. Naš požrtvovalni duhovni voditelj nam na sestankih razlaga in priporoča, kar potrebujemo v dosego naše vsestranske, posebno stanovske izobrazbe ter nas utrjuje v krščanskih načelih. Nastopamo tudi dekleta z govori in deklamacijami. Priredile smo igro »Izgubljen raj« in imele izlet v Janče. Slovesno smo obhajale obletnico posvetitve presv. Srcu Je-

Naslov odpošiljatelja:

P. n.

Uprava „Našega Doma“

Maribor

Koroška cesta 5

zusuovemu. V čebelico pridno vlagamo svoje male prihranke. »Naš Dom« imamo vse, — Poročevalka.

Sklep predsednice. Ni še prazna moja moja poštna torbica, a g. urednik mi kaže velike škarje, ker ni več prostora. Pozdravljam torej vsaj kratko: Angelico pri Sv. Benediktu, trojička dekleta, ki so se me spominjala na izletu, Miciko iz Št. Jerneja, Angelico iz Saleške doline, Ivanko iz Vrhnike, Veroniko v Sl. Krajini, Angelico in Fani iz Vrha in Brezovice, Minko iz Artič, Ivanko iz Kamnegorice, Zofko iz Vinske gore, Staziko iz Sv. Trojice in Staziko iz Veržeja, Marico na Hajdini in vsa dekleta v Št. Juriju. — Vaša M. Štupca.

V mladini leži bodočnost naroda. Dobra, poštna, trezna in na krščanskih načelih vzgojena mladina nam daje najboljšo jamstvo za našo boljšo prihodnost. Kakovost mladine pa je odvisna razen od dobre krščanske vzgoje doma v družini, predvsem tudi od družbe, v kateri se ta nahaja. »Povej mi, s kom hodiš, in povedal ti bom, kdo si.« Odtegniti vplivu slabe družbe našo moško mladino je namen naših fantovskih krožkov. V okvirju naših fantovskih krožkov

si naj naši fantje vedrijo duha, si bistrijo razum, krepijo voljo, da bodo danes ali jutri, ko bodo dorastli mladostni dobi, vzorni možje, skrbni družinski očetje, zgledni in napredni gospodarji in pa odločni, neupogljivi branitelji krščanskih načel v javnem in zasebnem življenju. Fantje! Ali hočete biti res kdaj takšni?

Ali se hočete odtrgati vplivu slabe družbe, ki vam hoče iztrgati iz vaših še nepokvarjenih src vero otroških let, ljubezen do poštenja, do čistega življenja, tedaj v fantovske krožke! Hočete li poštenega veselja, hočete dati razmaha svojim duševnim silam, če vam je fantje res mar za pravo izobrazbo, tedaj si osnujte v okvirju domačega prosvetnega društva fantovski krožek! Vem, da bi radi veselo in solnčno mladost, našli jo bode v krogu enako mislečih — v fantovskem krožku. Pa mi rabimo tudi dobrih gospodarjev, ki bodo znali iti z duhom časa naprej, ki bodo znali zboljšati način gospodarstva. A zato je treba veliko strokovne izobrazbe. — Fantovski krožek vam jo hoče nuditi in vzbujati v vas smisel za strokovni napredek. — Značajnih ljudi nam manjka, ljudi, ki ne gredo z vetrom, ki ne klonijo ob vsakem viharju, ki znajo tudi kaj trpeti za svoje prepričanje in ki niso sužnji javnega mnenja. Manjka nam jih! Toda ako jih ni, jih moramo vzgojiti! Kje? V fantovskih krožkih! Zato osnujte povsod fan-

Novi naročniki N. D.

Tek. št.	Ime in priimek	Poklic	Kraj in Pošta	Pripomba
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Prosim, da takoj pošljete položnice na gornje naslove.

tovske krožke, da bo več veselja med našimi fanti, več življenja in dela. Osnujte fantovske krožke zato, da bo vedno več dobrih in poštenih fantov — bodočih dobrih gospodarjev, skrbnih, globokovernih družinskih poglavarjev — mnogo značajnih mož! — Mirko Geratič.

Srčna olika se vedno bolj pogreša na sedanem kulturnem svetu. Čeravno je na višku vsa učenost in vednost, srčne kulture pa le manjka. Zakaj? Ker srčna kultura ne izhaja iz visokih šol ali vseučilišč, ampak izvira naravnost iz svete vere in se strinja z božjimi zapovedmi. Le pravi katoličan, čeravno preprost, mora nuditi svojemu bližnjemu pravo ljubezen, ki jo črpa iz božjih zapovedi in to je tista pogrešana srčna olika. Pregovor pravi, da ravno olikan človek je neolikan, ker je ponosen na sebe in s tem zadosti kaže sebičnost. Torej je jasno, da kateri ne upošteva resnice svete vere, ne more biti popolno izobražen. Končno pa želim, da božja previdnost prinese vsem bralcem Našega Doma vesel Božič in srčno Novo leto! Bog in narod! Jože iz Dola pri Ljubljani.

Z velikim zadovoljstvom sem prebiral v letošnjem letu »Naš Dom«, ki je postal veren glasnik in tolmač naših src in duš. Prav posebno nam je ugajala Kmetska šola, razpis nagrad za najboljše pismene izdelke, številne zanimivosti od vsepovsod, celotna smer, ki tako zelo odgovarja našemu duhu in bistvu ter izredno pestra slika sploh. »Naš

Dom« iz leta v leto vsebinsko vsebolj napreduje. To nas vse zelo veseli. Ko bi le bilo mogoče, da bi se prejalislej obseg lista razširil in povečal. V tem znamenju vas, gospod urednik, prav toplo pozdravljamo ter se vam za vse pri srčno zahvaljujemo. — Tone iz Poljčan v imenu vseh domačih naročnikov.

UREDNIKOVO REŠETO

Lojzetu M. in Poldetu K.: Prav pri srčna hvala za pozornost ob priliki vajinega izleta. — **Pavletu:** Prav rad; samo pošlji, da vidim, kako in kaj. **Pozdravljen.** — **Jožetu iz Pohorja:** smer ti ugaja; v prihodnjem letu jo bomo še bolj izoblikovali ter izvedli. Naloga vas vseh pa je, da spravite »Naš Dom« v sleherni kmetsko hišo. **Zdravstvuj!** — Vse agitatorje, naročnike in čitatelje prosim, da mi vse, kar se nanaša na ureditev in razširjenje lista, sporočijo ter naznanijo. V prihodnjem letu bomo skušali ustreči tudi tistim, ki bi radi imeli v listu kakšne vesele zgodbe, pa tudi tistim, ki želijo, da se sedanja smer poglobi in do podrobnosti izvede. — Za božične praznike in Novo leto vsem okoli »Našega Doma« prav iskrena prijateljska voščila pošilja urednik N. D.

Širite „Naš Dom“!

Rešitevi ugank: Večna pot; Laž ima kratke noge! (Nekatere črke se ponavljajo.) — **Črkovnica:** Jemlji zadnjo in nato prvo črko v vsaki vrsti, dobiš: Mogočna nisi, ne prostorna — in stavil te umetnik ni, — bolj kot bogata si uborna, — preprosta selska hiša ti! (Gregorčič.) — **S p o m e n i k:** K, krt, nič, Božič, brinjevec, Fran Levstik, dijakinja, palec, oje, juž, oče, oda, sloka, drznost, Lavrencij, poğrebščina, Dr. F. Prešeren, Anton M. Slomšek. — **Križ** je ključ do nebes! — **Besednica:** Volga, izbris, strup, odmor, kreda, obraz, gorje, Leon, atlas, vedro, obred, norci, osem, sreda, izliv, polje, razkol, Anti, zvonic, epilog, naval, krona, letos. — Visoko glavo nosi prazen klas! Prazen sod ima velik glas!

Rešilci: Ela Cencelj (25); Anica Smuk (40); Marija Cobelj (25); Ignac Čeh (15); Tončka Spak (40); Jernej Kladenšek (35); Joža Gal (40).

Nagrado dobila: Joža Gal; Marija Cobelj.

Jürek kramlja, Marija Cobelj. Potrpežljivost je božja mast, pravijo. Kadar se bo g. Žrebu zdelo, boš pa dobila nagrado. Tudi drugi so že večkrat rešili uganke, a nagrade še niso dobili. Vse ob svojem času. Zato se le potolazi in čakaj na milost g. Žreba. — **Franc Mohorič,** čudno! Skoraj nemogoče se mi zdi, kar pišeš, a priznati moram, da je res. Vedi pa, da tukaj pač ne velja pripovedka o sraki in pavjem perju, kajti dotičnik, ki je tega osumljen od Tvoje strani, je slučajno prišel do istega, kot svojčas Ti. Stvar je torej slučajna. Veseli me pa dejstvo, da se tako zanimaš za »Naš Dom«, da si stvar hitro opazil. V zadoščenje Ti bodi pa presenečenje osumljenca, ko sem mu stvar razložil. V bodoče, upajmo, da se kaj takega več ne zgodi. Glede svojih uganek pa vedi, da nikdar ni vse za objaviti, kar kdo spravi na papir. — Ob slovesu leta pa vsem vesele božične praznike in srečno novo leto želi Jürek Štrbunk.

KMETOVALCI!

Gnojite z apnenim dušikom, s tem najbolj cenim,
učinkovitim in rentabilnim dušičnim
gnojilom

domačega proizvoda!

Z apnenim dušikom
ne dajemo zemlji samo dušika,
marveč tudi apna.

Tudi
žlahtna vinska trta
je za apneni dušik prav posebno hvaležna.

Navodila o načinu uporabe, o
potrebni količinah, o rentabil-
nosti, dobaviteljih, uspehih in
cenah apnena dušika daje
proizvajalec:

Tvornica za dušik d.d. Ruše
pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se tudi dobiva mešanica

„Nitrofoskal Ruše“,

napravljena na poseben paten-
tirani način iz gnojil:

apneni dušik+kalijeva sol+superfosfat